

Pilar 3- Offentliggjøring av informasjon om kapital og risikoforhold

31. desember 2023 Jæren Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Kapitalkrav og mål	2
2.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	2
2.2	Uvektet kjernekapitalandel	4
2.3	Kapitalmål	5
3.	Styring og kontroll av risiko	6
3.1	Vurdering av samlet kapitalbehov ICAAP (Pilar II)	6
3.2	Bruk av ICAAP i banken	6
3.3	Organisering av risikostyringen	7
3.4	Kredittrisiko	9
3.5	Likviditetsrisiko	14
3.6	Markedsrisiko	17
3.7	Operasjonell risiko	17
3.8	Forretnings, - omdømme - og strategisk risiko	18
4.	Bankens retningslinjer for godtgjørelsespolitikk	19
5.	Informasjonsplikt for foretak som har eierinteresser i foretak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett	20
6.	Vedlegg: Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av bankens nøkkeltall for kapital og likviditet, samlet kreditteksponering og godtgjørelse	20

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter åttende del av kapitalkravsforordningen (CRR (EU) 2013/575), jf. Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV del XI. Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2023 med mindre annet fremgår. For supplerende opplysninger om finansiell stilling og utvikling vises det til bankens års - og kvartalsrapporter som offentliggjøres løpende på bankens hjemmeside (www.jaerensparebank.no)

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

2. KAPITALKRAV OG MÅL

2.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellene nedenfor viser kapital og beregningsgrunnlag for morbank og konsolidert samt kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften.

	Morbank		Konsolidert inkl. andel samarbeidende gruppe	
	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Ansvarlig kapital (beløp i 1000 kroner)				
Sparebankens fond	911 418	876 367	911 418	876 367
Egenkapitalbeviskapital	123 313	123 313	123 313	123 313
- Egne egenkapitalbevis	-378	-400	-378	-400
Øvrig egenkapital	1 186 529	1 088 560	1 140 771	1 077 762
Avsatt utbytte	78 920	61 657	78 920	61 657
Avsatt kundeutbytte	65 164	56 436	65 164	56 436
Sum egenkapital eksklusiv hybridkapital	2 364 967	2 205 932	2 319 209	2 195 134
- Fradrag for avsatt utbytte	-78 920	-61 657	-78 920	-61 657
- Fradrag for avsatt kundeutbytte	-65 164	-56 436	-65 164	-56 436
- Immaterielle eiendeler /utsatt skattefordel	-3 384	-6 768	-5 765	-8 517
- Fradrag for eiendeler til virkelig verdi	-1 989	-1 673	-3 656	-3 747
- Fradrag for eierskap i vesentlige eierandeler i finansiell sektor			-14 103	-14 277
- Fradrag for eierskap i ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-608 802	-545 723	-36 275	-32 471
Sum ren kjernekapital	1 606 708	1 533 676	2 115 325	2 018 030
Fondsobligasjoner	150 000	100 000	191 485	147 007
Sum kjernekapital	1 756 708	1 633 676	2 306 810	2 165 037
Ansvarlig lånekapital	200 000	200 000	255 879	255 373
Sum tilleggskapital	200 000	200 000	255 879	255 373
Netto ansvarlig kapital	1 956 708	1 833 676	2 562 689	2 420 410
Risikovektet kapital	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Kredittrisiko - standardmetode	7 437 906	7 111 772	10 073 153	9 639 433
Operasjonell risiko	754 127	658 056	813 071	712 191
Tilleggsberegning faste kostnader			11 621	13 523
Cva-tillegg	4 853	4 676	84 464	91 402
Sum beregningsgrunnlag	8 196 885	7 774 504	10 982 309	10 456 549
Kapitaldekning	23,9 %	23,6 %	23,3 %	23,1 %
Kjernekapitaldekning	21,4 %	21,0 %	21,0 %	20,7 %
Ren kjernekapital	19,6 %	19,7 %	19,3 %	19,3 %

Minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i 1000 kroner)	Morbank		Konsolidert inkl. andel samarbeidende gruppe	
	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Stater og sentralbanker				
Lokale og regionale myndigheter	5 692	5 805	11 717	14 083
Institusjoner	8 905	7 261	14 227	16 426
Foretak	13 629	23 575	15 688	26 495
Massemarkedsengasjementer	112 558	77 600	122 861	87 011
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	402 937	404 477	574 278	562 890
Forfalte engasjementer	6 753	4 951	7 386	5 383
Høyrisiko-engasjementer	1 230	240	1 230	240
Obligasjoner med fortrinnsrett	3 905	3 725	8 318	7 947
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	7 608	11 362	7 608	11 362
Andeler i verdipapirfond	3 130	1 412	3 482	1 771
Egenkapitalposisjoner	20 002	20 162	27 796	27 547
Øvrige engasjementer	8 685	8 372	11 263	10 000
Sum kredittrisiko	595 032	568 942	805 852	771 155
Operasjonell risiko	60 330	52 644	65 046	56 975
Tilleggsberegning faste kostnader			930	1 082
Cva-tillegg	388	374	6 757	7 312
Totalt	655 751	621 960	878 585	836 524
Overskudd av ansvarlig kapital	1 300 957	1 211 716	1 684 104	1 583 886

Detaljer omkring bankens fondsobligasjon og ansvarlige obligasjonslån er inkludert i excel vedlegg.

2.2 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktorer (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel	Morbank	Konsolidert inkl. andel samarbeidende gruppe
Derivater: Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	6,341	213,747
Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmetoden		50,685
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	145,401	152,605
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	666,340	666,340
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetoden	72,609	1,274
Øvrige eiendeler	16,785,547	24,622,592
Totalt eksponeringsbeløp	17,676,238	25,707,242
Kjernekapital	1,756,708	2,306,810
Uvektet kjernekapitalandel	9.94 %	8.97 %

2.3 Kapitalmål

Styret i banken ønsker at bankens kapitalnivå til enhver tid skal overstige summen av pilar 1 krav, bufferkravene og beregnet pilar 2-tillegg, samt at det må være på et nivå som er tilfredsstillende for investorer/markedet.

Konsolidert med eierandel i samarbeidende gruppe:

	Ren kjernekapital	Kjernekapitaldekning	Kapitaldekning
Minimum Pilar 1	4.5 %	6.0 %	8.0 %
Bevaringsbuffer	2.5 %	2.5 %	2.5 %
Systemrisikobuffer	4.5 %	4.5 %	4.5 %
Motsyklisk buffer	2.5 %	2.5 %	2.5 %
Sum Pilar 1 + buffere	14.0 %	15.5 %	17.5 %
Pilar 2 krav	1.1 %	1.4 %	1.9 %
Kapitalkrav	15.1 %	16.9 %	19.4 %
Styringsbuffer	1.0 %	1.0 %	1.0 %
Mål 31.12.2023	16.1 %	17.9 %	20.4 %
Faktisk 31.12.2023	19.3 %	21.0 %	23.3 %

Banken har blitt underlagt et konsolidert Pilar 2- krav på 1,9 % fra 03.05.2022. Fordeling av Pilar 2 - krav fordeles likt som krav under Pilar 1. Banken har et minimumsmål per 31.12.2023 på 16,1 % for konsolidert ren kjernekapitaldekning.

Styret vurderer at bankens kapitalsituasjon er tilfredsstillende sett i sammenheng med bankens kapitalmål.

Kapitalmål 2024 -2026:

Kapitalmål - Konsolidert	2024-2026
Ren kjernekapitaldekning	16.10 %
Kjernekapitaldekning	17.90 %
Ansvarlig kapitaldekning	20.40 %

3. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

3.1 Vurdering av samlet kapitalbehov ICAAP (Pilar II)

ICAAP er bankens prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende. Dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må se på behovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer mv.

Banken har i ICAAP stresstestet bankens kapitaldekning gitt ulike stressenarior og på denne måtet testet om banken sin ansvarlige kapital er på et akseptabelt nivå. Stresstesten har vist at banken har en ansvarlig kapital hvor banken kan tåle et senario med et alvorlig økonomisk tilbakeslag/nedgangskonjunktur.

Banken benytter maler utarbeidet av Eika Gruppen (Eika ViS) som grunnlag for kapitalbehovsvurderingen og selve ICAAP rapporten. Banken har egne retningslinjer for kvalitetssikring og offentliggjøring av finansiell informasjon.

Intern revisor går igjennom beregninger og metodikk for kapitalbehovsvurderingen.

Finanstilsynet vurderer gjennom Supervisory review and evaluation process (SREP) det samlede risikonivå og tilhørende kapitalbehov. Bestemmelsene om vurdering av risiko og samlet kapitalbehov er tatt inn i finansforetaksloven. Dessuten vises det til rundskriv 3/2022 « Finanstilsynets praksis for vurdering av risiko og kapitalbehov». Rundskrivet beskriver hovedelementene i Finanstilsynets metode for å vurdere foretakenes samlede risikonivå og tilhørende kapitalbehov (SREP), herunder inndeling av finansforetakene i fire grupper basert på størrelse, kompleksitet og virkeområde, samt graden av risiko foretaket representerer for det finansielle systemet.

Jæren Sparebank er kategorisert i oppfølgingsgruppe 3, noe som innebærer at banken vil motta detaljert SREP vurdering med skriftlig tilbakemelding fra Finanstilsynet hvert tredje år.

3.2 Bruk av ICAAP i banken

Banken gjør en fullstendig kapitalbehovsvurdering minimum en gang per år. Denne prosessen ses i sammenheng med og påvirker bankens utarbeidelse av strategiske planer og budsjettprosess.

3.3 Organisering av risikostyringen

INNLEDNING

God risiko- og kapitalstyring er et sentralt virkemiddel i bankens verdiskapning. Styret i **Jæren Sparebank** har en målsetting om at bankens risikoprofil skal være lav til moderat.

I bankens virksomhetsstyring skal det vektlegges strukturert metode for risikostyring som skal ha et helhetsperspektiv, tilpasset dens størrelse og kompleksitet.

Risiko- og kapitalstyringen i banken tar utgangspunkt i det definerte strategiske målbildet slik dette fremkommer gjennom strategiplanen. Banken har etablert egne risikostrategier for hvert område, og det er konkretisert styringsmål og rammer for det enkelte risikoområde. Disse strategiene revurderes minst årlig i sammenheng med bankens øvrige planprosess.

Styringsmål og rammer nedfelt i bankens risikostrategier skal bidra til å sikre bankens lønnsomhet både på kort og lang sikt.

ORGANISERING OG ANSVAR

Ansvar og gjennomføring av bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelse og operative enhet.

Styret

Har ansvar for å påse at banken har en ansvarlig kapital som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og bankens virksomhet, samt sørge for at banken er tilstrekkelig kapitalisert ut fra regulatoriske krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastsetter videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i banken, samt etiske regler som skal bidra til en høy etisk standard.

Adm. Banksjef

Har ansvaret for den overordnede risikostyringen, herunder ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringsystemer i banken, og at risikoeksponeringen overvåkes. Adm. Banksjef er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Risikostyring og compliance

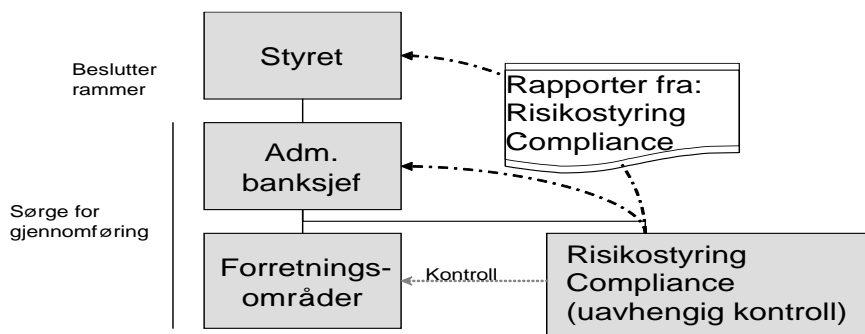
Banksjef Risikostyring og Compliance ivareta risikokontrollfunksjonen og compliancefunksjonen. Risikostyringsfunksjonen skal bidra til at banken videreutvikler og implementerer et helhetlig rammeverk for risikostyring og internkontroll, som samsvarer med eksterne og interne krav. Risikostyringsfunksjonen skal særlig være en aktiv støtte i styrets arbeid med risiko, utvikling av risikostrategi, oppnåelse av mål innenfor fastsatt risikotoleranse, og skal involveres når det tas beslutninger om risikoeksponering og risikoprofil.

Compliancefunksjonen har en forebyggende, rådgivende og kontrollerende rolle. Compliancefunksjonen skal bidra til at banken identifiserer, overvåker, tester og rapporterer om compliancerisiko.

Alle ledere

Det er et lederansvar å identifisere, vurdere og håndtere risikoer i forhold til å nå enhetens målsettinger.

Rollefordelingen er illustrert i figuren nedenfor

RISIKOOMRÅDER

Banken eksponeres for ulike typer risiko. De viktigste er:

Kredittrisiko	Er risikoen for tap som følger av kunders eller andre motparters evne og vilje til å oppfylle sine forpliktelser
Likviditetsrisiko	Er risikoen for ikke å være i stand til å innfri forpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlige økte kostnader.
Markedsrisiko	Er risikoen for tap som følge av endringer i observerbare markedskurser som renter, verdipapirkurser og valutakurser
Operasjonell risiko	Er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.
Forretningsrisiko	Er risikoen knyttet til uventede inntekts- og kostnadssvingninger. Risikoen kan være knyttet til konjunktursvingninger eller endret kundeadfærd.
Omdømmerisiko	Er risikoen for svikt i inntjening og tilgang på funding på grunn av sviktende omdømme hos kunder, motparter og/eller myndigheter.
Strategisk risiko	Er risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsninger

3.4 Kredittrisiko

DEFINISJON

Kredittrisiko defineres som risikoen for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser.

STYRING OG KONTROLL

Kredittrisiko styres gjennom egne styringsdokumenter og fullmaktsreglement.

Kreditter i Jæren Sparebank skal i all hovedsak innvilges med lav til moderat risiko.

Styret gjennomgår årlig bankens styringsdokumenter og fullmaktsreglement for utlånsvirksomheten. Gjennom styringsdokumentene defineres bankens kredittpolicy og det fastsettes overordnede mål for eksponering knyttet til portefølje, bransje og enkeltkunder. Samlet danner dette grunnlaget for fastsettelse av ønsket risikoprofil. Gjennom fullmaktsreglementet delegeres kredittfullmakt til adm. banksjef innenfor visse rammer. Adm. Banksjef kan videredelegere fullmakter.

ESG står for «environmental, social og governance». Vurdering av ESG-forhold skal foretas som en integrert del av den totale kredittvurderingen knyttet til en søknad om finansiering.

Kompetente medarbeidere som har analytisk evne og god innsikt i risikoelementer knyttet til kunden er den viktigste forutsetning for at banken skal kunne realisere sin målsetting. Løpende kompetanseutvikling er en nødvendig innsatsfaktor for å bygge opp og vedlikeholde kompetansen. Det er banksjef BM og banksjef PM sitt ansvar å sørge for at medarbeidere innen kredittområdet har eller utvikler den nødvendige kredittkompetanse.

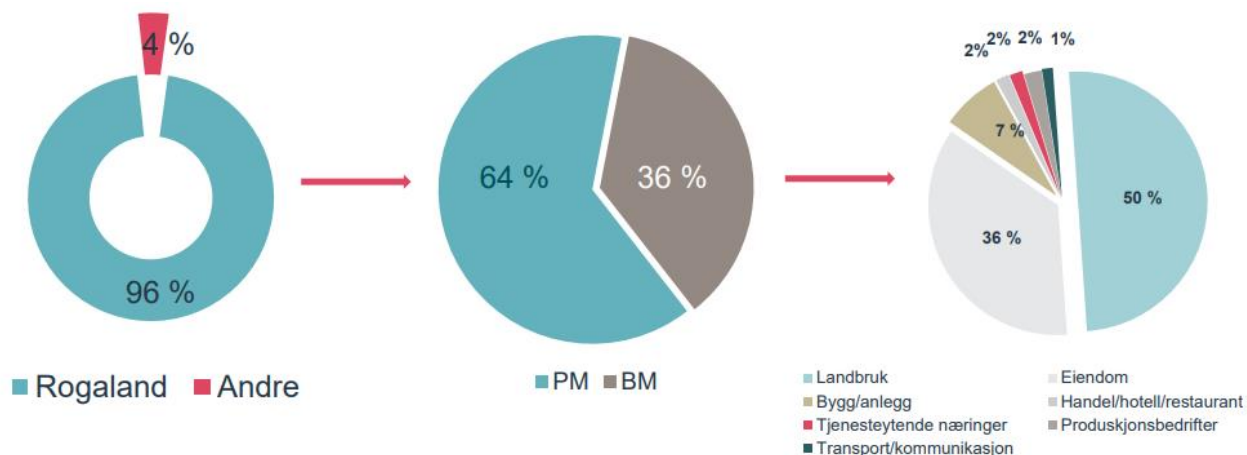
Lån og kreditter skal i hovedsak gis til personer og selskaper som har evne til å betjene sin gjeld med løpende inntekter / inntjening fra sin virksomhet. Banken skal beregne kundens evne til å betjene gjelden (likviditetsoverskudd) med utgangspunkt i inntekter, utgifter, samt renter og avdrag. Kundens evne til å tåle likviditetssvingninger på kort og lang sikt skal også tillegges vekt.

Alle lån og kreditter etableres som hovedregel med første prioritet i betryggende sikkerhet. Banken har retningslinjer som definerer hvilke verdier av de ulike sikkerhetstyper banken legger til grunn for å vurdere sikkerhetsdekningen av et engasjement.

Ved innvilgelse av boliglån skal banken følge utlånsforskriften.

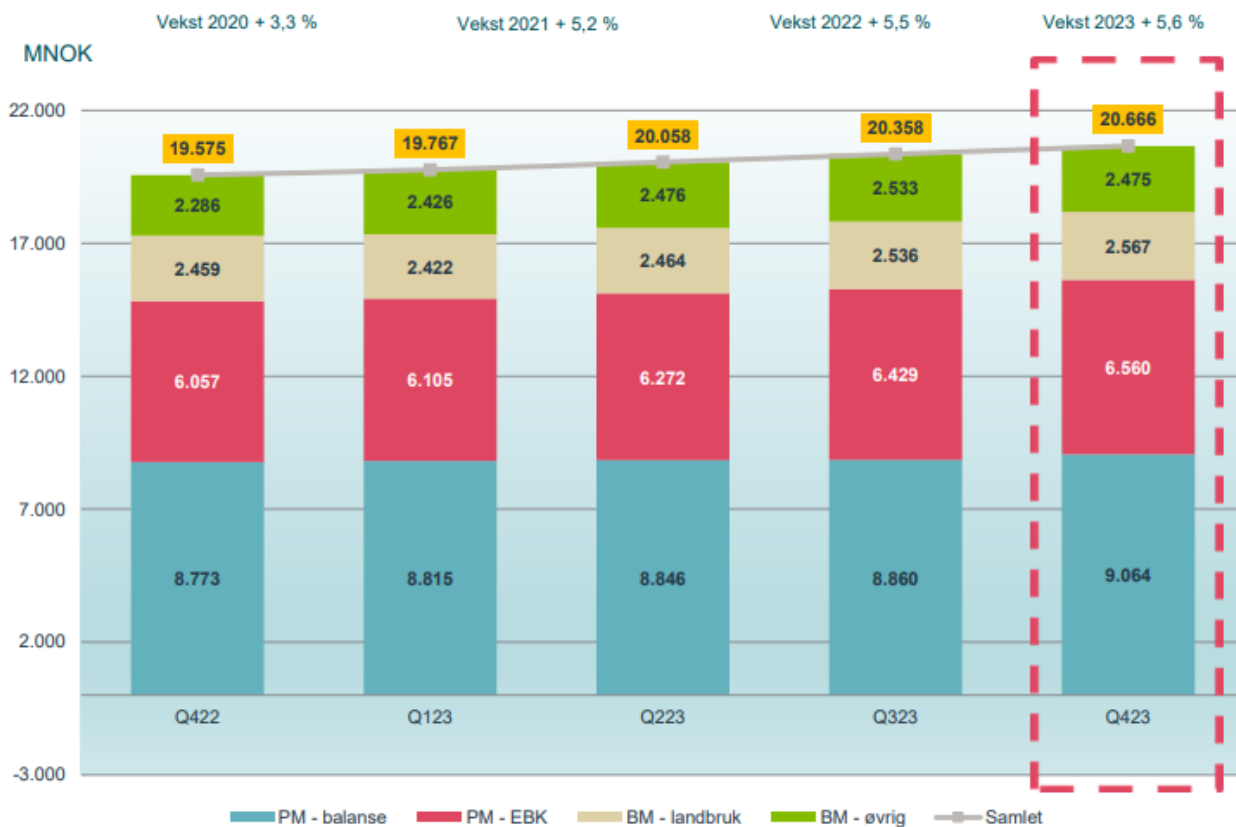
UTLÅNSPORTEFØLJE OG UTVIKLING

Fordeling utlån - egen balanse:

Utlånsporteføljen er hovedsakelig i Rogaland, hvor andel PM er 64 % og andel BM er 36 %. Videre består BM portefølje av 50 % til landbruk og 36 % til eiendom.

Utlånsutvikling:

KONSENTRASJONSRISIKO

Konsentrasjonsrisiko er risiko som oppstår ved høy samlet eksponering på en enkelt motpart eller utsteder av sikkerhet, tilknyttede grupper av motparter, motparter med virksomhet innen samme bransje eller geografiske område og motparter som benytter samme form for sikkerhet, handler med samme vare eller har samme virksomhetsområde.

Banken sin utlånsvirksomhet er sterkt konsentrert til Rogaland fylke, og spesielt til kommunene Klepp, Time og Hå.

Banken sin utlånsvirksomhet innenfor bedriftsmarkedet er i stor grad konsentrert rundt sektoren landbruk og tilhørende aktivitet og underleverandører. Denne sektoren er i stor grad avhengig av rammebetingelser, forutsetninger og priser fastsatt av sentrale myndigheter. Investeringer og økonomiske disposisjoner er således sårbare for endringer i disse rammebetingelsene. Landbruksporteføljen er veldifferensiert mht. størrelse og type drift på de enkelte gardsbruk.

Såkalte store engasjement, etter egen forskrift, er engasjement som utgjør mer enn 10 % av kjernekapital. Bankens eksponering mot store engasjement skal være begrenset. Pr 31.12.2023 har banken to kredittengasjement som utgjør mer enn 10 % av bankens kjernekapital.

I bankens interne vurdering av kapitalbehovet (ICAAP) er det avsatt noe for konsentrasjonsrisiko. Konsentrasjonsrisiko er således vurdert og tatt hensyn til ved fastsettelsen av bankens kapitalmål.

RISIKOKLASSIFISERING

Både kunder innenfor privatmarkedet og næringslivmarkedet fordeles på risikoklasser. Modellen som benyttes er en sannsynlighetsbasert (PD – probability of default) risikoklassifiseringsmodell.

Risikoklassifiseringsmodellen er delt i to hovedmodeller - en for personmarked og en for bedriftsmarked.

Risikoklassifiseringsmodellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av de neste 12 måneder.

Tabellen under viser intervaller for de ulike risikoklassene basert på mislighold:

Risikoklasse	Min. PD	Maks. PD
1	0,00 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	5,00 %	8,00 %
10	8,00 %	100,00 %
11	Betalmislighold	
12	Øvrig mislighold	

Nærmere beskrivelse av modellen er gitt i note 3 i bankens årsregnskap for 2023.

Fordeling på risikoklasse 2023:

FORDELING PÅ RISIKOKLASSE 2023

Engasjement fordelt på risikogrupper personmarked

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	7 679 789	1 500	1 087 990	8 769 279	953
4-7	1 049 645		10 072	1 059 717	2 067
8-10	286 083		5 124	291 207	2 008
11-12	48 029		225	48 253	1 240
Ufordelt tilleggsnedskrivning					
Totale engasjementer 31.12.2023	9 063 545	1 500	1 103 411	10 168 456	6 268

Engasjement fordelt på risikogrupper bedriftsmarked

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	2 853 898	122 778	489 549	3 466 225	1 346
4-7	1 568 615	23 709	80 518	1 672 843	4 157
8-10	584 323	7 293	10 716	602 332	10 753
11-12	34 820	110	206	35 137	5 113
Ufordelt tilleggsnedskrivning					10 045
Totale engasjementer 31.12.2023	5 041 657	153 890	580 990	5 776 536	31 414

Engasjement fordelt på risikogrupper totalt

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede kreditter	Sum engasjement	Sum nedskrivninger
1-3	10 533 687	124 278	1 577 539	12 235 504	2 299
4-7	2 618 261	23 709	90 590	2 732 559	6 224
8-10	870 405	7 293	15 840	893 538	12 761
11-12	82 849	110	431	83 390	6 353
Ufordelt tilleggsnedskrivning					10 045
Totale engasjementer 31.12.2023	14 105 202	155 390	1 684 400	15 944 992	37 681

BELÅNINGSGRAD OG SIKKERHETSDEKNING

Sikkerhet som stilles for lån har påvirkning på kredittrisiko. Alle lån og kreditter etableres som hovedregel med første prioritet i betryggende sikkerhet. På privatmarked er sikkerhet stort sett pant i bolig og fritidsbolig.

Vektet gjennomsnittlig belåningsgrad for PM porteføljen som er i banken er 60,6 %.

3.5 Likviditetsrisiko

DEFINISJON

Likviditetsrisiko er risikoen for ikke å være i stand til å innfri sine forpliktelser eller ikke evne å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlige økte kostnader.

STYRING OG KONTROLL

Styringen av likviditetsrisiko tar utgangspunkt i likviditetsstrategien, som setter rammer for likviditetsrisiko gjennom rammer for netto likviditetsbehov i ulike tidsintervaller, krav til langsiktig finansiering, størrelse på udisponerte trekkrettigheter, størrelsen på likviditetsreserver og lengden på den tidsperioden som banken skal være uavhengig av ny finansiering fra penge- og kapitalmarkedet.

Banken skal ha en lav til moderat likviditetsrisiko.

BANKENS LIKVIDITET

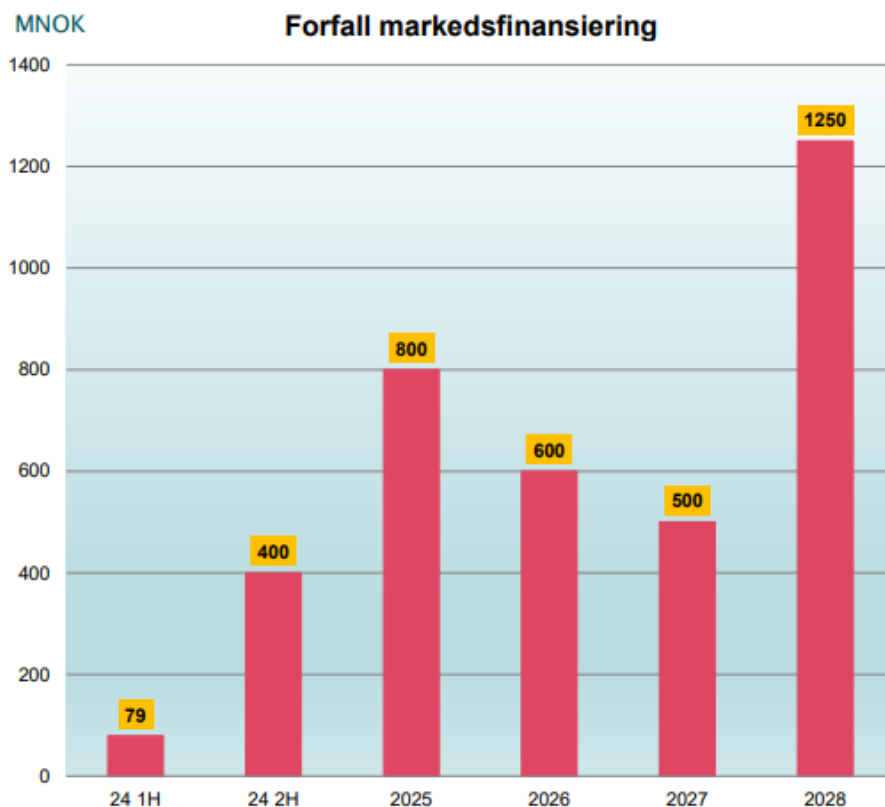
Innskuddsdekningen, målt som innskudd i prosent av brutto utlån, var pr. 31.12.2023 på 79,5 % mot 80,0 % på samme tid i fjor. Spredning i innskuddene vurderes som god – med relativt få store innskudd i porteføljen.

Banken har 3,3 mrd. kroner i innlån fra obligasjonsmarkedet. Dette er en økning på 0,05 mrd. kroner i forhold til inngangen av 2023. Overføring av boliglån til Eika Boligkreditt er i løpet av 2023 økt med 503 mill. kroner til 6 560 mill. kroner. Økningen gjennom året er på 8,3 %. Banken prioriterer langsiktige innlån med hensiktsmessig spredning av forfallstidspunkter. Banken jobber aktivt med tanke på å ha en jevn og godt fordelt forfallsstruktur på innlån som tas opp i markedet. Restløpetiden på obligasjonslån er fra 1 måned til i overkant av 4 år – med et snitt på ca. 2,5 år. Bankens likviditetssituasjon vurderes som meget god ved utgangen av året. Trekkrettighet i DNB er på 250,0 mill. kroner ved utgangen av året. Bankens LCR (mål på likviditetsbuffer) er 200 % ved utgangen av året mens bankens NSFR (mål på langsiktig finansiering) er 143 %.

Graf under viser ulike finansieringskilder.

Graf under viser innlån i obligasjonsmarkedet og tidspunkt for forfall.

Styret vurderer banken sin likviditetssituasjon som god i forhold til forfallsstruktur både på kort og lang sikt.

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken.

Eiendeler	Balansført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Balansført verdi av sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av sikkerhetsstilte eiendeler	
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken
Egenkapitalinstrumenter (inkludert rentefond)	1,026,276	52,960	1,026,276	52,960				
Rentebærende verdipapirer	1,695,465	1,256,370	1,695,465	1,256,370				
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	487,864	487,864	487,864	487,864				
herav: sikrede verdipapirer (ABS)	-	-	-	-				
herav: utstedt av offentlig forvaltning	768,505	768,505	768,505	768,505				
herav: utstedt av finansielle foretak	437,829	-	437,829	-				
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak								
Sum	2,720,475	1,309,329	2,720,475	1,309,329				

For supplerende opplysninger vises til note 11 i bankens årsregnskap for 2023.

3.6 Markedsrisiko

DEFINISJON

Markedsrisikoen er risikoen for tap som skyldes endringer i renter, aksje-/verdipapirkurser og valutakurser. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig i forbindelse med bankens investeringer i verdipapirer og som følge av fundingaktiviteten, samt rente- og valutahandel.

Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens aktiva- og passivaside ikke er sammenfallende. Total renterisiko blir hvert kvartal rapportert til styret.

STYRING OG KONTROLL

Banken skal ha en lav risikoprofil for markedsrisiko. Markeds risiko styres og overvåkes med bakgrunn i rammer vedtatt av styret gjennom bankens markedsstrategi. Markedsstrategien gjennomgås og revideres årlig.

- Bankens eksponering i egenkapitalmarkedet (ref punkt 5) utover eierinteresse i Eika Gruppen AS med 397,9 Mnok, Eika Boligkreditt AS med 384,5 Mnok og Vipps med 35,5 Mnok er kr 36,2 Mnok.
- Durasjonen på obligasjonsporteføljen er 0,13 pr. 31.12.2023 Ifølge rammen skal ikke banken ha mer enn 0,50 i durasjon på obligasjonsporteføljen.
- Bankens transaksjoner i utenlandsk valuta er ubetydelig.

Renterisiko beregnes som verdiendring for alle rentebærende poster, inkludert utlån og innskudd for 6 ulike endringer (stress) i rentekurven. Scenario med høyest utslag er endring i korte renter og gir en effekt på 5,0 Mnok per 31.12.2023.

Markedsrisiko er det tatt hensyn til ved vurdering av bankens kapitalbehov.

For supplerende opplysninger vises til note 12,13,14 og 15 i bankens årsregnskap for 2023.

3.7 Operasjonell risiko

DEFINISJON

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

STYRING OG KONTROLL

Banken skal ha en lav til moderat risikoprofil for operasjonell risiko. Dette innebærer at det skal tilstrebes en god balanse mellom tillit og kontroll som sikrer at effektivitet ivaretas, samtidig som banken ikke eksponeres for unødig risiko

Da operasjonell risiko oppstår som en følge av bankens daglige bankdrift vil kvaliteten og etterlevelsen av alle bankens policyer, retningslinjer, detaljerte rutinebeskrivelser og arbeidsprosesser bestemme faktisk risikonivå. Operasjonell risiko skal søkes redusert, så fremt det er en positiv kost/nytte av det risikoreducerende tiltaket.

Sentralt i bankens overordnede styring og kontroll av operasjonell risiko er bankens årlige vurdering av strategiske risikoer og risikoer knyttet til de ulike forretnings- og støtteprosesser. Denne vurderingen danner grunnlaget for fastsettelse av kontrolltiltak relatert til de identifiserte risikoer.

Det operative ansvaret for styring og kontroll av operasjonell risiko og således også kvaliteten i bankens drift, ligger hos den enkelte linjeleder. Linjelederne avgir årlig en bekreftelse av internkontrollen der det rapporteres oppover i organisasjonen om statusen på internkontrollen innenfor den enkelte organisatoriske enhet. Bekreftelsen danner grunnlaget for forbedringstiltak på identifiserte områder.

I tillegg foretas en løpende gjennomgåelse av anbefalinger fra intern og ekstern revisor som grunnlag for implementering av forbedringstiltak på reviderte områder.

3.8 Forretnings-, - omdømme – og strategisk risiko

Banken er eksponert mot følgende risikoer i tillegg til de som er gjennomgått i det overstående.

Forretningsrisiko:

Denne risikoen defineres som uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundedadferd.

Omdømmerisiko:

Omdømmerisiko er risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang som følge av sviktende tillit og omdømme i markedet.

Strategisk risiko:

Banken definerer denne risikoen som risikoen for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

Sentralt i bankens overordnede styring og kontroll med risikoområdene er bankens årlige vurdering av strategiske risikoer og risikoer knyttet til de ulike forretnings- og støtteprosesser. Denne vurderingen danner grunnlaget for fastsettelse av kontrolltiltak relatert til de identifiserte risikoer.

Det er styrets vurdering at banken ikke har et kapitalbehov knyttet til forretnings,-omdømme -og strategisk risiko.

4. BANKENS RETNINGSLINJER FOR GODTGJØRELSESPOLITIKK

Styret har gitt retningslinjer og rammer for lønn og andre former for godtgjørelse til alle ansatte. Retningslinjene skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med virksomhetens risiko, motvirke for høy risikotagning og bidra til å unngå interessekonflikter.

Banken har en generell ordning for variable godtgjørelse.

Kriterier for bankens generelle ordning:

- omfatter alle ansatte
- er basert på generelle kriterier og innebærer ikke skjønn i forhold til enkeltansatte
- skal ikke gi insentiveffekt når det gjelder overtagelse av risiko
- skal utgjøre maksimalt 1,5 ganger månedslønn per ansatt per år

For mer utfyllende informasjon henvises det til Godtgjørelsesrapport og Retningslinjer for ledelsesgodtgjørelse som er publisert på bankens nettside.

5. INFORMASJONSPLIKT FOR FORETAK SOM HAR EIERINTERESSER I FORETAK SOM UTSTEDER OBLIGASJONER MED FORTRINNSRETT

Informasjonsplikt for foretak som har eierinteresser i foretak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett

		Beløp i tusen kroner eller prosent	
a	Overføringsrad: Samlet portefølje overført og formidlet til Eika Boligkreditt AS (bolighypoteklån) i prosent av samlede utlån til personmarkedet på bankens balanse og bolighypoteklån		42.0 %
b	Gjennomsnittlig belåningsgrad for bolighypoteklån hos Eika Boligkreditt AS		52.8 %
c	Overpantsettelsesgrad i sikkerhetsmassen		9.2 %
d	Tellende sikkerhetsmasses andel av sikkerhetsmasse totalt		97.8 %
e	Utestående garantiforpliktelse		71,555
f	Bokført verdi av hhv. obligasjoner med fortrinnsrett, aksjer, fondsobligasjonskapital, ansvarlig lånekapital og annen usikret finansiering i kredittforetaket	Obligasjoner med fortrinnsrett	106,572,817
		Aksjekapital	1,428,559
		Fondobligasjoner	575,000
		Ansvarlig lånekapital	779,252
		Sum innskutt egenkapital	5,988,111
	Senior obligasjoner	3,303,114	
g	Andre forpliktelser overfor kredittforetaket som følge av aksjonæravtaler og lignende		

6. VEDLEGG: STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV BANKENS NØKKELTALL FOR KAPITAL OG LIKVIDITET, SAMLET KREDITTEKSPONERING OG GODTGJØRELSE

Viser til eget vedlegg i excel.